

জ্যোতির্বাণী বু তিবেদন

শুভেচন্দ্ৰ

জ্যোতি

প্ৰিবেশক : জ্যোতিৰ্বাণী বিকল্পাৰ্থ লিমিটেড

জ্যোতির্বাণীর নিবেদন

শুভেচন্দ্ৰে মাৰ্জী

চিত্ৰনাট্য ও সংলাপ : নৃপেন্দ্ৰকৃষ্ণ চট্টোপাধ্যায়

শব্দ পরিচালনা :

অমৱ মল্লিক

সঙ্গীত—অনিল বাগচী

প্রধান কৰ্মসূচীৰ—জলিদা

শুকলাকুশলীগণ্ডি

চিত্ৰ-শিল্পী : বিভূতি দাস	শব্দ-যোদ্ধী : লোকেন বসু
গীতকার : প্ৰণব রায়, সুবোধ পুৱকায়স্থ	
শিল্প-নির্দেশক : বিজয় বসু	চিত্ৰ-সম্পাদক : সুবোধ রায়
প্ৰচাৰ চিত্ৰ : কুপদান	স্থিৰ চিত্ৰ : টিল ফটো সার্ভিস
কুপ-সজ্জাকৰণ : প্ৰমথ চৰ্দু	ব্যবস্থাপক : কমল সেন
চিত্ৰ পৰিষ্ক টক—বেঙ্গল ফিল্ম ল্যাবৱেটৰী	
আবহ-সঙ্গীত—গ্যাশনাল অৰ্কেষ্টা	

ৱৰীজ্জ সঙ্গীত—“ভেঙ্গে মোৰ ঘৱেৱ চাৰি.....”

ক্যালকাটা মূভৌটেন ছিউডিওতে বোস মুখাঞ্জী এও কোং এৱ তত্ত্বাবধানে
আৱ, সি, এ শব্দ-যন্ত্ৰে গৃহীত

সহকাৰীবৰ্দ্ধন

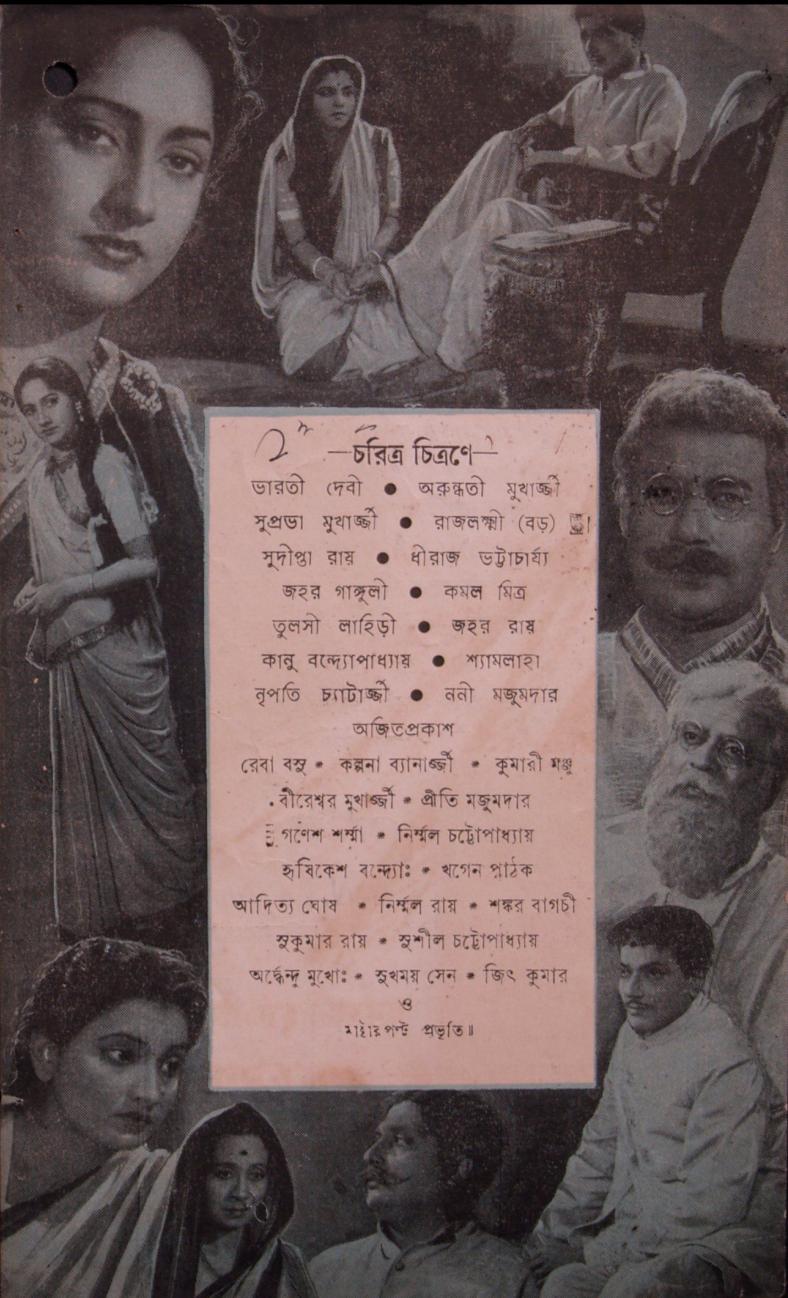
পৰিচালনায়—বীৰেশ্বৰ মুখাঞ্জী, দিলীপ রায় শব্দ চিত্ৰশিল্পে—বীৱেন শীল,
গোৱা মল্লিক, মদন সৱকাৱ, শচীন গুহ রায় ও নিৰ্মল শব্দ-যন্ত্ৰে—সঙ্গীতে—অলোক দে
শৰ্দ-যন্ত্ৰে—তপন ঘোষ, অমলেন্দু ঘোষ সম্পাদনায়—নিৰ্মল মিত্ৰ
কুপ-সজ্জায়—বৈতুৱাম, আতা শব্দ-যন্ত্ৰে—অলোক-সম্পাদতে—হৱেন, সুধীৱ,
অভিমন্ত্য, অনন্দ, অবনী, সুদৰ্শন ও কালো।

কৃতজ্ঞতা দীকাৰ—গুৱাহাস চ্যাটোৱাঞ্জী এণ্ণ সন্দেশ

১০জনী কাষ্ঠ সন্দেশে—

“তুমি নিৰ্মল কৰ মঢল কৰে” গান্টিৰ জন্য।

পৰিবেশক—জ্যোতিৰ্বাণী পিকচাৰ লিমিটেড

২^৷—চৰিত্ৰ চিত্ৰণে—

ভাৱতী দেবী • অৱন্দতী মুখাঞ্জী
সুপ্ৰতা মুখাঞ্জী • রাজলক্ষ্মী (বড়) ছু।
সুদীপ্তা রায় • ধীৱাজ ভট্টাচাৰ্যা
জহুৰ গাঙ্গুলী • কমল মিত্ৰ
তুলসী লাহিড়ী • জহুৰ রায়
কাৰু বলেন্দুপাধ্যায় • শ্যামলাহা
বৃপতি চ্যাটোৱাঞ্জী • ননী মজুমদাৱ
অজিতপ্ৰকাশ
ৱেৱা বসু * কুলনা বানাঞ্জী * কুমাৰী মঙ্গ
• বীৱেশ্বৰ মুখাঞ্জী * প্ৰীতি মজুমদাৱ
চু গণেশ শৰ্মা * নিৰ্মল চট্টোপাধ্যায়
হৃবিকেশ বন্দেৱ * খণেন পাঠক
আদিত্য ঘোষ * নিৰ্মল রায় * শৰকৰ বাগচী
সুকুমাৰ রায় * সুশীল চট্টোপাধ্যায়
অৰ্জুন মুখোঁ * শুভময় সেন * জিৎ কুমাৰ
ও
২১১৩ পঢ়ত প্ৰভৃতি॥

କାହିଁଲି

ଶର୍ଷାନ୍ତି ଓ କଟୋର ନିଷକ୍ଷାପୁରକ୍ତୀ ରାଖ କାହାମୁହଁ ରାଜଶୋଇରେ
ଏକବୀତ ମୁହଁ ହରିଶ ପିତାର ମୁକଟୋର ଶମନେ ରତ୍ନ ହିଁହେ ଉଠେଫେ । ରାଜ-
ଶୋଇରେ ପର୍ବତ—ମୁହଁ ତୀର ରଙ୍ଗଶେର ଶମାନ ରଜ୍ୟ ରାଖରେ ।

ଦର୍ଶନେର ରହୁ ଅଧ୍ୟାପକ ରାଜୀ ଇରଣ୍ୟରେଇ ପାଞ୍ଚିଲେ ଶୁଭ ହିଁହେ ହରିଶ,
ଛୁଟିଲେ ଦେଖେ ଥିଲେ । ୨୫-୨ ବାରେଇ ଦର୍ଶନେର କାହିଁ ହରିଶ ତୀର କାହିଁ
ଦର୍ଶନେର ମୂର ବିତେ ଗିରେ ପାଞ୍ଚିଲେ ହିଁହେ ଇରଣ୍ୟରେଇ ମୁଶିକିତୀ ଏକବୀତ
କାହାୟ ଲାବନ୍ତର ଥାଥେ । ପାରିଚିହ୍ନର ନିରିତ୍ତି ସମ୍ଭବରେ ହିଁହେ ଶୁଭର ହିଁହେ
ଅଠେ । ୨୯ରାତ୍ରି ସଥିନ ରାଜଶୋଇରେ କାନେ ଉଠେ—ଶୋଇସ କଲେ ଉଠେଲେ
ତିବି । ଦିନାକ୍ରମରେ ତିବିଳ କାଳିଦ୍ୟମ ହେଉଳେ ପରି ଦିନ—ହରିଶର
ଥାଥେ ତୀର କାହାୟ ନିର୍ବିଳାର ବିବାହେ ଥାଦି ଆପଣିଗୀ ଥାକେ ଅବିଲମ୍ବେ
ତିବି ଥେବ କାଳିଦ୍ୟମ କାଳିଦ୍ୟମ କାଳିଦ୍ୟମ କାଳିଦ୍ୟମ । ପରି ପେଇ କାଳିଦ୍ୟମ
ହିଁହେ ତିଥାକିତ ବିନ । ଅଶୀର୍ବାଦର ଦିନ—ହରିଶ ଥାରେ କାଳିଦ୍ୟମକେ
ପ୍ରଜାପ କାରେ ଉଠେ ଦାଢ଼ିଲେ—ଶେଷ ପରି ପ୍ରବେଶ କରେଲ ହଇବେଳି ।
ରାଜଶୋଇରେ ଶୋଇ ସୁଣାର ଆକାରେ ତୀରଭାବେ ଅପକାଳି କରେ
ଇରଣ୍ୟରେ । ଅପକାଳିର ଇଣ୍ଡାଇ ରୁକେ ନିଷେ ହିଲେ ଆମେର ହଇବେଳି ।

ତାରପର ଏକଦିନ ଲାବନ୍ତରେ ନିଷେ
ଗୁଁ କେତେ କଲେ ଶାନ—ଶୋଇଶ
କେତେ ଜାବେ ଗା ।

S. N. Dey. 14, ୧୯୮୬

ନିର୍ବିଳାର ଥାଥେ ହରିଶର ବିଷେ ହିଁହେ । ଲାବନ୍ତରେ ନିର୍ବିଳାର
ହାତେ ଶର୍ଦ୍ଦି ଥିଲେ । କାତିଦିନ କେତେ ଗେ, କାତିଶାଖ, କାତ ରକ୍ତର ଚାରେ
ଗେ—ପ୍ରୋଟିଫେର ଚାରେ ମ୍ୟ ଦିଲେକେ ହରିଶ—ତୁମ ନିର୍ବିଳାର ହାତେ ଥିଲେ
ଶୁଠଗା । ହରିଶକେ ମେ ଡାକରାମେ—ଶାକୀ କାହେ, ତାର ପାଦ୍ୟଦରକ
ନିର୍ବିଳାର କାହିଁ ଅଧିତ—ତୁମ ତାର ହାତେ ଥିଲେ । ସେ ନିର୍ବିଳା ଶୁତସାଖ
ରଥପେଇ କୁଣ୍ଡି ହାତିରେ ରାଙ୍ଗିଟିକୁଣ୍ଡିର କୁଣ୍ଡି ମହାଦ କ୍ରାନ୍ତି ଶୀତଳା
ଶାକିରେ ଅଗାହରେ ହିତ୍ୟା ଦେଖ—ତାର ହାତେ ଶାକିର ଚାରିନ ଥିଲେ ହିଁହେ
ମହାନ ! ଶାକି ମହାନ ଆବାର ଦେଖ ଦେଖ ଲାବନ୍ତ । ନିର୍ବିଳାର ଥିଲେ
ଆମତ ଶର୍ଦ୍ଦିତ ହିଁହେ ଅଠେ । ଅରଶେ ଆଶ୍ଵିତ୍ୟା କରିଲେ ଶାଶ ମେ—କିନ୍ତୁ
ଶୁଠଗା ତାକେ ଦୂରେ ଥିଲେ ରାତେ । ଆମତ—ଆମତ ଶାକୀ ରୁଜି ପାତଳା
ଆକେ ତାର ! ଶାକିର ପତି କ୍ରିର ହିଁହେ ଆବିଶାଦେଇ କାଳିଦ୍ୟମ ଉଠିରିତ ହିଁହେ
ମହାନ ବିଶିଷ୍ଟ ମହାନ ନିର୍ବିଳାର ନାହେ ଦାନପତ୍ର କାରେ ଦିଲେ ହରିଶ ହିଁହେ
ଶୁଠଗାଗା ।

ଶୋଇଶ ଗେ ହରିଶ ?

ମତି ନିର୍ବିଳା ତାର ଶାକିରେ
କି ଆର ହିଲେ ପାବେଳା ?...

... ...

Darpana-25/54.

ଅଗର କଥା ଶିଶ୍ପୀ ଶର୍ଚଲ୍ଲେ

ସତୀ

ଜନପ୍ରିୟ ଶକ୍ରଦେବ ଅଭିନେତା—
ବିଜ୍ଞାନାରଜନ ଭାଟ୍ଟାଚାର୍ଯ୍ୟର ମହାନ

ଆଜ୍ଞାର ଶୁତିର ଉଦ୍‌ଦେଶେ—

ଜ୍ୟୋତିର୍ବାଣୀ କର୍ତ୍ତ୍ତପକ୍ଷ କର୍ତ୍ତ୍ତ ଉତ୍ସମଗ କରା ହିଲ ।

PRONABESH MATE
D, Baburam Chash Road
Calcutta - 700040

ଅମ୍ବିତ

(୧)

ତୋମାର ପ୍ରେମେ ଭଲାଓ ସାରେ-ଭଲାଓ ସକଳ ଭୟ ;
ଚଲା ଯେ ତାର ନଦୀର ଚଲା—ବୀଧିନ କରି କ୍ୟା ।

ହଠାତ୍ କୁଶମ କୋମଳ ପ୍ରାଣେ—ବଜକେ ଦେ ଡେକେ ଆନେ,
ନନ୍ଦନ ନିକୁଞ୍ଜ-ପଥେର ବିଷେ କରେ ଲୟ ।

କୁଟୁଂବ ଯା, ଯାହା ଦୀନ, ଯାହା ଧୂଳି ମ୍ଲାଙ୍ଗ—

ତୋମାର ପଥ-ଧୂଲିରେ ଦେ କ'ରେ ଚଲେ ଦାନ ।

ଦୁଃଖେ ଘରେ ପ୍ରାଣେର ମାଝେ, ଶୋନେ ପଥେର ବୀଣା ବାଜେ,
ତୋମାର ପ୍ରେମେର ମନ୍ଦି-ମାଳା ବକ୍ଷେ ଦେ ଯେ ରୟ ।

(ହରୋଧ ପୁରକାର୍ଯ୍ୟ)

(୨)

ତୁମି ନିର୍ମଳ କର, ମଞ୍ଜଳ କରେ

ମଲିନ ମର୍ମ ମୁହାଁୟେ—

ତବ ପୁଣ୍ୟ କିରଣ ଦିଯେ ଯାକ ମୋର,

ମୋହ କାଲିମା ମୁଚାଁୟେ ।

(ହରୋଧ ପୁରକାର୍ଯ୍ୟ)

(୩)

କାହେ କାହେ ଯବେ ରୟ (ତବୁ) କେନ ଦୂର ମନେ ହୟ ;

କଢୁ ମନେ ହୟ ଦେ ବୁଝି-ଆମାର—

କଢୁ ଭାବି ବୁଝି ନୟ ।

ପ୍ରେମେର ପ୍ରଦୀପ ତଳେ

(ହାଯ) ଛାଇବା ପଡ଼େ ପଲେ ପଲେ,

ପାଓଇବା ନା ପାଓଇବାର ମାଝାରେ ସହସା ।

କେନ ଜାଗେ ମଂଶର ।

(ସଦି) ମିଲନେର ଦେତୁ ମନେ ମନେ ହଳ ବୀଧି—

(ତବୁ) ଶେଷ-ହ'ଳ ନା ତୋ ବିରହେରଙ୍ଗେହି କାଦା ।

(କେନ) ଫାନ୍ଦନ ଦିନେର ଅନ୍ତରେ ଜାଗେ

ଧୂଳ ଝରନୋର ଭୟ ।

(ଅନ୍ଧବ ରାଯ)

(୪)

କଠେତେ ଶୁକାଇଲ ମାଳା (ଓ ପ୍ରାଣ ସଜନି)

ଏଲୋନା ଏଲୋନା ଶ୍ରାମ,

ଓ ଦେ ଚଞ୍ଚାବଲୀର କୁଞ୍ଜେ ଗିଯେ

ଭୁଲେଛିଲ ରାଧାର ନାମ—

କୀ ଦୋବେତେ ବଳ ଗୋ ତୋରା

ଆମାୟ ତ୍ୟାଜିଲ ମୌର ମନ-ଚୋରା,

ଓ ଦେ କୋନ ଟଗରୀର ରଜେ ମଜେ

କମଳେ ହସେଇ ବାମ ।

ତାରେ ଛାଡ଼ିଲେ ମରିଲୋ ପ୍ରାଣେ

ରାଖିତେ ମର ବ୍ୟାଧାୟ ।

ରାଧାଲତା ଜଡ଼ିଯେଲେ ଲୋ ।

କଣ୍ଟକ ତରତେ ହାୟ ।

ସଦି ଜାନିତାମ ମହି ବନମାଳା ।

କୁଳେତେ ମୋର ଦିବେ କାଲି

ରାଧା କମଳେର ମଧୁ ତାର

ଅଧରେ ନା ଥିରତାମ ।

(ହରୋଧ ପୁରକାର୍ଯ୍ୟ)

(୫)

ଭେଙ୍ଗେ ମୋର ଘରେର ଚାବି ନିଯେ ଯାବି କେ ଆମାରେ ?

(ଓ ବନ୍ଧୁ ଆମାର) ନା ପେଯେ ତୋମାର ଦିଥେ

ଏକା ଏକା ଦିନ ଯେ ଆମାର କାଟେ ନାରେ ।

ବୁଝି ଗୋ ରାତ ପୋହାଲ, ବୁଝି ଏହି ରବିର ଆଲୋ ।

ଆଭାସେ ଦେଖା ଦିଲ ଗଗନ ପାରେ—

ମୟୁରେ ଏହି ହେରିପଥ - ତୋମାର କି ରଥ

ପୌଛବେ ନା ମୋର ଦୁଇଯାରେ ?

ଆକାଶେର ଯତ ତାରା ଚୟେ ରୟ ନିମେସ ହାରା

ବସେ ରୟ ରାତ ପ୍ରଭାତେର ପଥେର ଧାରେ ।

ତୋମାରି ଦେଖା ପେଲେ ସକଳ ଫେଲେ

ଧୂବେ ଆଲୋକ ପାରାବାରେ ।

(କବିଶ୍ଵର ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ)

(୬)

ବିଦୟା ନେଇବା ହୟନି ଆମାର

ଆପନ ଜୀବାର କାହେ,

ହଲ ହଲ ଚୋଥେର ପାତାର

ଜଳ ଆସେ ଗୋ ପାହେ ।

ପୂଜାର ଶୈଖେ ଝରା ଫୁଲ-ଶମ

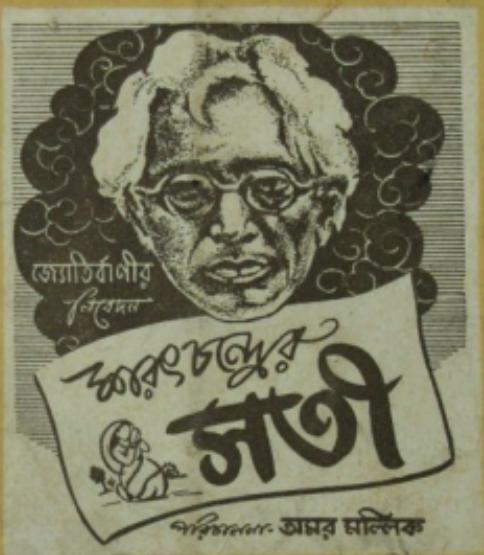
ରେଖେ ଗୋଲାମ ଶୈଖ ପ୍ରଗତି ମମ ।

ଉଜାଡ଼ କରେ ଦିଯେ ଗୋଲାମ

ଯା କିଛି ମୋର ଆହେ ।

(ଅନ୍ଧବ ରାଯ)

PRONABESH MAITI
27 D, Baburam Ghosh road
Calcutta - 700040

জ্যোতির্বাণী পিকচার্স লিমিটেড কর্তৃক ১৪৮ বহুবাজার স্ট্রিট কলিকাতা। হাইতে প্রকাশিত ও
অঙ্গুলীয়ন প্রেস, ৪২ ইণ্ডিয়ান মিরর স্ট্রিট কলিকাতা। ১৩ হাইতে মুদ্রিত।